

Deniz Adamları İçin Sosyal Yardım Malzemesine İlişkin Gümrük Sözleşmesine Katılmasının Uygun Bulunduğuna ve Bu Sözleşme Uyarınca Geçici Olarak İthal Edilecek Eşyalar Hakkında A.T.A. Karnelerinin Kabul Edilmesine Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 9.10.1990 Sayı : 20660)

Kanun No.
3666

Kabul Tarihi
27.9.1990

MADDE 1. — 1 Aralık 1964 tarihinde Brüksel’de düzenlenen “Deniz Adamları İçin Sosyal Yardım Malzemesine İlişkin Gümrük Sözleşmesi”ne katılınması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — 1 inci maddede belirtilen Sözleşme uyarınca geçici olarak ithal edilecek eşya için Türk gümrük belgeleri yerine geçmek ve 14.9.1972 tarihli ve 1619 sayılı Kanunla onaylanmış bulunan “Eşyaların Geçici Kabulü İçin A.T.A. Karneleri Hakkında Gümrük Sözleşmesi”nin 6 ncı maddesinde öngörülen meblağın teminatı olmak üzere, Türkiye’de geçerli bulunan ve anılan Sözleşmede yer alan şartlara göre verilen ve kullanılan A.T.A. karneleri kabul edilir.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DENİZ ADAMLARI İÇİN SOSYAL YARDIM MALZEMESİNE İLİŞKİN GÜMRÜK SÖZLEŞMESİ

BAŞLANGIÇ

Bu Sözleşmenin Âkit Tarafları, Gümrük İşbirliği Konseyinin himayesinde ve Milletlerarası Çalışma Teşkilatının teşebbüs ve iştirakiyle,

Milletlerarası deniz trafiğinde seyreden gemilerdeki gemi adamlarının, Sosyal refahını geliştirmeyi arzu ederek, yeknesak gümrük işlemleri kabulünün, Sosyal ihtiyaç malzemesinin taşınması ve deniz adamları tarafından kullanılmasını kolaylaştırmaya yardımcı olabileceğine inanarak,

Aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır.

BÖLÜM I

Tarifler ve Uygulama Alanı

Madde 1

Bu Sözleşmenin uygulanmasında :

a) “Sosyal ihtiyaç malzemesi” deyiminden, bu Sözleşmeye ekli sınırlayıcı olmayan listedeki gemi adamlarının kültürel, eğitici, eğlendirici, dini veya sportif mahiyetteki faaliyetlerine ait malzemeler ve bilhassa kitaplar ve matbu, audio-visuel, malzeme, spor, oyun, eğlence, ibadet eşyası ve ruhani elbiseler;

b) “Gemi adamları” deyiminden bir gemide, onun seyri sırasındaki işletilmesi veya hizmetleri ile ilgili görevleri yapan bütün şahıslar;

c) “Kültürel veya sosyal mahiyetteki kuruluşlar” deyiminden resmî teşekküller, dinî veya kâr gayesi gütmeyen diğer teşkilatlar tarafından idare edilen gemi adamları için dinlendirici mahiyetteki salonlar, klüpler ve lokaller;

d) “İthal vergi ve resimleri” deyiminden, yapılan hizmetin yaklaşık değeri ile sınırlı tutarda ücret ve mükellefiyetler hariç, eşyanın ithali sırasında veya ithal münasebetiyle tahsil olunan Gümrük vergileri ve bütün diğer vergilerle muntelif resimler, ücretler veya mükellefiyetler;

e) “Onaylama” deyiminden, onaylama, kabul veya tasvip;

f) “Konsey” deyiminden, 15 Aralık 1950 tarihinde Brüksel’de yapılan “Bir Gümrük İşbirliği Konseyi ihdasına mütedair Sözleşme” anlaşılır.

Madde 2

Bu Sözleşme, Milletlerarası deniz trafiğinde çalışan yabancı gemilerdeki gemi adamları tarafından kullanılacak sosyal ihtiyaç malzemesinin Âkit Taraflardan birinin ülkesine ithalini hedef tutar.

BÖLÜM II

Gemilerde kullanılacak veya kullanılmaya tahsis olunacak sosyal ihtiyaç malzemesine tanınan kolaylıklar.

Madde 3

1. Âkit Taraflar 4 üncü maddede sayılan hallerde ve tekrar ihraç kaydiyle, sosyal ihtiyaç malzemesine uygulanan :

a) İthal vergi ve resimlerinin,

b) Kamu ahlakı, güvenliği ve sağlığı ile ilgili mevzuata veya hayvan ya da bitki sağlığı mülahazalarıyla ilgili uygulamaların dışında, alınan bütün yasak veya kısıntıların ertelenmesine müsaade etmeyi taahhüt ederler.

Bu kolaylıkların sağlanması için, Âkit Taraflar formaliteyi ve zamanı asgariye indiren bir usul uygulayacaklardır.

3. Kamu ahlakının korunması gayesiyle konulan yasak ve kısıntılarla ilgili hükümlerin uygulanması 4 üncü maddenin (a), (b) ve (c) paragraflarında gösterilen hallerde sosyal ihtiyaç malzemesinin süratle naklini önlemeyecektir.

Madde 4

3. Maddede öngörülen kolaylıklar :

a) Âkit Taraflardan birinin ülkesine ithal olunup bu ülkenin bir limanında bulunan ve milletlerarası deniz trafiğinde çalışan bir yabancı gemiye, bu gemide kullanılmak üzere getirilen;

b) Bir gemiden çıkarılıp ayrı ülkenin ayrı limanında veya başka bir limanda bulunan milletlerarası deniz trafiğinde çalışan yabancı bir gemiye bu gemide kullanılmak üzere aktarılacak olan;

c) Tekrar ihraç edilmek üzere bir gemiden çıkarılan;

d) Tamir edilecek olan;

3666

27.9.1990

e) İlerde, bu maddenin (a), (b) veya (c) paragraflarında öngörülen işlemlere tabi tutulmak üzere bekleyen;

f) Gemi mürettebatı tarafından, geminin limanda kaldığı müddeti geçmeyecek bir süre için karada kullanılmak üzere çıkarılan

Sosyal ihtiyaç malzemesi için tatbik edilebilir.

BÖLÜM III

Kültürel veya sosyal mahiyetteki müesseselerde kullanılmaya mahsus sosyal ihtiyaç malzemesine tanınan kolaylıklar.

Madde 5

3. Maddede öngörülen kolaylıklar, kontrol için lüzumlu asgarî bir formaliteye tabi olmak şartıyla kültürel veya sosyal mahiyetteki müesseselerde kullanılmak üzere 6 ayı geçmeyecek bir süre için geçici olarak ithal edilen sosyal ihtiyaç malzemesine de uygulanır.

BÖLÜM IV

Çeşitli Hükümler

Madde 6

Bu Sözleşme hükümleri asgarî kolaylıklar vaz eder. Bunlar Âkit Tarafların, tek taraflı hükümlerle veya iki veya çok taraflı Anlaşmalar gereğince bahsettikleri veya ileride bahşedecekleri daha büyük kolaylıklara mani teşkil etmez.

Madde 7

Bir Gümrük Birliği veya Ekonomik Birlik teşkil eden Âkit Taraflar ülkeleri, bu Sözleşmenin uygulanmasında tek bir ülke addedilebilir.

Madde 8

Bu Sözleşmede öngörülen kolaylıklardan bir şahıs veya eşyanın usulsüz olarak faydalanmasına sebep olacak tesiri haiz herhangi bir ikame, sahte beyan veya hile o şahıs hakkında kusurun işlendiği memlekette cari kanun ve sair mevzuatla tayin edilen cezaların uygulanmasını ve icabında uygulanması gereken vergi ve resimlerin ödenmesini gerektirir.

Madde 9

Bu Sözleşmenin eki, onun ayrılmaz bir parçasıdır.

BÖLÜM V

Son Hükümler

Madde 10

1. Âkit Taraflar, bu sözleşmenin uygulanmasını ve bilhassa tefsir ve uygulamada yeknesaklığı sağlayacak tedbirleri araştırmak üzere, lüzumu halinde toplanacaklardır.

2. Bu toplantılar, herhangi bir Âkit Tarafın talebi ve Konsey Genel Sekreterinin daveti üzerine, Âkit Taraflarca aksine karar verilmedikçe, Konsey merkezinde yapılır.

3. Âkit Taraflar toplantılarına ait iç tüzüğü tespit ederler. Âkit Tarafların kararları, toplantıya ve oya iştirak eden Âkit Tarafların en az üçte iki çoğunluğu ile alınır.
4. Âkit Taraflar, yarıdan fazlaları mevcut olmadıkça bir konu hakkında karar alamazlar.

Madde 11

1. Bu Sözleşmenin tefsiri veya uygulanması dolayısıyla Âkit Taraflar arasında çıkabilecek herhangi bir uyuşmazlık, mümkün olduğu kadar, bunlar arasında müzakere yoluyla halledilir.
2. Müzakere yoluyla halledilemeyen herhangi bir uyuşmazlık, bu Taraflarca, bu sözleşmenin 10 uncu maddesine göre toplanacak olan Âkit Taraflara sunulur. Âkit Taraflar uyuşmazlık konusunu inceler ve halli için tavsiyelerde bulunur.
3. Uyuşmazlık halinde bulunan Taraflar, Âkit Tarafların tavsiyelerinin kabul edilmesi hususunda önceden mutabık kalabilirler.

Madde 12

1. Konsey üyesi herhangi bir Devlet ile Birleşmiş Milletler veya ona bağlı ihtisas teşekkülleri üyesi herhangi bir Devlet :
  - a) Onaylama kaydı olmaksızın imzalayarak;
  - b) Onaylama kaydiyle imzadan sonra bir onaylama belgesi tevdi ederek; veya,
  - c) Katılarakbu Sözleşmeye Âkit Taraf olabilir.
2. Bu Sözleşme, 30 Eylül 1965 tarihine kadar Brüksel'de Konsey Merkezinde, bu maddenin 1 inci paragrafında belirtilen Devletlerin imzasına açık olacak bu tarihten sonra da bu Devletlerin katılmalarına açık bulunacaktır.
3. Âkit Tarafların isteği üzerine Konsey Genel Sekreterinden davetiye alan ve fakat bu maddenin 1 inci paragrafında öngörülen teşkilatlara aza olmayan herhangi bir Devlet bu sözleşmeye, yürürlüğe girdikten sonra ona katılma suretiyle Âkit Taraf olabilir.
4. Onaylama veya katılma belgeleri Konsey Genel Sekreterine tevdi edilir.

Madde 13

1. Bu Sözleşme 12 nci maddenin 1 inci paragrafında anılan Devletlerden beşinin, Sözleşmeyi onaylama kaydı olmaksızın imza etmelerinden veya onaylama veya katılma belgelerini tevdi etmelerinden 3 ay sonra yürürlüğe girer.
2. Bu Sözleşmeyi, beş Devletin onaylama kaydı olmaksızın imzalamasından veya onaylama veya katılma belgelerini tevdiinden sonra onaylayan veya ona katılan her Devlet için Sözleşme, bahis konusu devletin onaylama veya katılma belgelerini tevdiinden 3 ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 14

1. Bu Sözleşme gayrimuayyen bir süre için akdedilmiştir. Fakat, herhangi bir Âkit Taraf Sözleşmenin 13 üncü maddesine göre yürürlüğe girdiği tarihten sonra her zaman feshini ihbar edebilir.

3666

27.9.1990

2. Fesih ihbarı Konsey Genel Sekreterliğine tevdi edilen yazılı bir belge ile yapılır.
3. Fesih ihbarı, ihbar belgesinin Konsey Genel Sekreterliğince alınmasından altı ay sonra hüküm ifade eder.

Madde 15

1. 10 uncu maddeye göre toplanan Âkit Taraflar bu Sözleşmede değişiklik yapılmasını tavsiye edebilirler.

2. Bu şekilde tavsiye edilen herhangi bir değişikliğe ait metin Konsey Genel Sekreteri tarafından bütün Âkit Taraflara, diğer bütün imzalayan Devletlere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ve Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne tebliğ edilir.

3. Her Âkit Taraf, tavsiye edilen değişikliğin tebliğ tarihinden itibaren 6 aylık bir süre içinde, Konsey Genel Sekreterliğine :

- a) Ya tavsiye edilen değişikliğe bir itirazı olduğunu; veya
- b) Tavsiye edilen değişikliği kabul etmeye niyeti olmakla beraber, memleketinde bu kabul için gereken şartların henüz yerine getirilmediğini bildirebilir.

4. Bir Âkit Taraf bu maddenin 3 (b) paragrafında öngörülen bir tebliği Konsey Genel Sekreterine gönderirse, tavsiye edilen değişikliği kabul ettiğini Genel Sekretere bildirmedigi müddetçe bu maddenin 3 üncü paragrafında yer alan 6 aylık sürenin bitimini izleyen 9 aylık bir süre içinde bu değişikliğe itiraz edebilir.

5. Tavsiye edilen değişikliğe yapılacak itiraz bu maddenin 3 veya 4 üncü paragraflarında öngörülen şartlara uygun olarak yapılmışsa değişiklik kabul edilmemiş sayılır ve hükümsüz kalır.

6. Tavsiye edilen değişikliğe, bu maddenin 3 veya 4 üncü paragraflarında öngörülen şartlara uygun olarak bir itirazda bulunulmamışsa, değişiklik aşağıda gösterilen tarihte kabul edilmiş sayılır :

a) Hiçbir Âkit Taraf bu maddenin 3 (b) paragrafı gereğince bir tebliğ göndermemiş ise, 3 üncü paragrafta belirtilen altı aylık sürenin bitiminde;

b) Bir veya daha çok Âkit Taraf bu maddenin 3 (b) paragrafı uyarınca bildiri gönderirse, aşağıda yazılı iki tarihten en yakın olan tarihte;

i) Bu gibi tebliğleri göndermiş olan bütün Âkit Tarafların tavsiye edilen değişikliği kabul ettiklerini Konsey Genel Sekreterine bildirdikleri tarih. Bununla beraber bütün kabuller bu maddenin 3 üncü paragrafında öngörülen altı aylık sürenin bitiminden evvel bildirilmesi halinde, bu tarih mezkûr altı aylık sürenin bitimi tarihi olarak kabul edilir.

ii) Bu maddenin 4 üncü paragrafında yer alan 9 aylık sürenin bitimi tarihi.

7. Kabul edilmiş sayılan her değişiklik, kabul edilmiş sayıldığı tarihten altı ay sonra yürürlüğe girer.

8. Konsey Genel Sekreteri bu maddenin 3 (a) paragrafı gereğince, tavsiye edilen değişikliğe yapılan her itirazı ve 3 (b) paragrafı gereğince alınan her tebliği, en kısa zamanda bütün

Âkit Taraflara ve diğer imzalayan devletlere bildirir. Konsey Genel Sekreteri bilahare, böyle bir tebliğde bulunmuş olan Âkit Taraf veya tarafların tavsiye edilen değişikliğe bir itirazları olup olmadığını veya onu kabul edip etmediklerini bütün Âkit Taraflara bildirir.

9. Bu Sözleşmeyi onaylayan veya ona katılan her Devlet, onaylama veya katılma belgesini tevdi tarihinde yürürlükte bulunan herhangi bir değişikliği kabul etmiş sayılır.

Madde 16

1. Herhangi bir Devlet, gerek bu Sözleşmeyi onaylama kaydı olmaksızın imzalama yahut onaylama veya ona katılma belgelerinin tevdi sırasında, gerekse sonradan, Konsey Genel Sekreterine yapacağı bir ihbarla, bu Sözleşmenin Milletlerarası ilişkilerde sorumlu bulunduğu ülkelerin hepsine veya bazalarına şamil olacağını beyan edebilir. Bu beyan Genel Sekreterlik tarafından alındığı tarihten 3 ay sonra yürürlüğe girer. Bununla beraber Sözleşme, mezkûr ülkelere, ilgili Devlet hakkında yürürlüğe girmesinden evvel uygulanamaz.

2. Bu maddenin 1 inci paragrafının uygulanmasında, bu Sözleşmenin Milletlerarası ilişkilerde sorumlu olduğu ülkeye uygulanacağını beyan eden herhangi bir Devlet, mezkûr ülkenin artık Sözleşmeyi uygulamayacağını, bu Sözleşmenin 14 üncü maddesi hükümleri gereğince Konsey Genel Sekreterine bildirebilir.

Madde 17

1. Bu Sözleşmeyi imzalama, onaylama veya katılma sırasında veyahut Sözleşmeye Âkit Taraf olduktan sonra, her Devlet kendisinin 5 inci madde hükümleri ile bağlı olmadığını Konsey Genel Sekreterine beyan edebilir. Bu beyan, Genel Sekreterlik tarafından alınması tarihinden itibaren 3 ay sonra yürürlüğe girer.

2. Bu maddenin 1 inci paragrafına uygun olarak ihtirazi kayıt koyan her Âkit Taraf her zaman, Konsey Genel Sekreterliğine göndereceği bir beyanla, bu ihtirazi kaydı kaldırabilir.

3. Bu Sözleşmeye başka bir ihtirazi kayıt kabul edilemez.

Madde 18

Konsey Genel Sekreteri bütün Âkit Tarafları, imzalayan diğer Devletlere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ve Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne :

- a) Sözleşmenin 12 nci maddesine göre imza, onaylama ve katılmaları;
- b) 13 üncü maddeye göre Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihini;
- c) 14 üncü maddeye göre alınan fesih ihbarlarını;
- d) 15 inci maddeye göre, kabul edilmiş sayılan her değişikliği ve onun yürürlüğe giriş tarihini;
- e) 16 ncı maddeye göre alınan beyanları;
- f) 17 nci maddeye göre alınan beyan ve ihbarları ve aynı zamanda yürürlüğe giren veya kaldırılmış olduğu kabul edilen ihtirazi kayıtların tarihini bildirir.

Madde 19

Bu Sözleşme Konsey Genel Sekreterinin talebi üzerine, Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 102 nci maddesi gereğince, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğince tescil olunur.

Yukarıdaki hususları kabul zımında, aşağıda imzası bulunan tam yetkili temsilciler, işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

1 Aralık 1964 tarihinde Brüksel'de her iki metinde eşitlikle geçerli olmak üzere, İngilizce ve Fransızca dillerinde, tek bir nüsha olarak yapılmıştır. Bu asıl metin Konsey Genel Sekreterine tevdi edilecek ve Genel Sekreter bunun onaylanmış nüshalarını bu Sözleşmenin 12 nci maddesinin 1 inci paragrafında belirtilen bütün devletlere gönderecektir.

SOSYAL İHTİYAÇ MALZEMESİNİN SINIRLI OLMAYAN LİSTESİ

a) Matbualar ve kitaplar :

Kitaplar;

Mektupla eğitim malzemesi;

Gazeteler ve periyodik yayınlar;

Limanlardaki sosyal ihtiyaç hizmetleri konusunda bilgi veren broşürler.

b) Ses-görüntü malzemesi :

Ses çoğaltma malzemeleri;

Manyetik bant kaydediciler;

Radio ve televizyon cihazları;

Projeksiyon cihazları;

Doldurulmuş manyetik bantlar veya diskler (lisan dersleri, radyo programları, kutlamalar, müzik ve eğlence programları);

Basılmış ve yıkanmış filmler;

Diapozitifler.

c) Spor malzemesi :

Spor giysileri;

Toplar;

Raketler ve fileler;

Güverte oyunları;

Atletizm malzemesi;

Jimnastik malzemesi.

d) Oyun ve vakit geçirmek için malzeme :

Salon oyunları;

Müzik aletleri;

Amatör tiyatro malzemesi;

Resim, heykel, ağaç, metal v.s. işlerine ve halı yapımına ait malzeme.

e) İbadet eşyası (cüppeler dahil)

f) Sosyal yardım malzemesinin yedek parça ve teferruatı.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
33	27	222
46	118	47
49	13	22:23,26,50:54

I - Gereçeli 427 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 13 üncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/650